

การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะเป็นภาษาโลก
The Evaluation of Master of Education Program
in Teaching English as a Global Language

รัตนศิริ เข้มราช*
rattanas@buu.ac.th

ประพาศน์ พงษ์ธิประภา**

ดารณี ภูมิวรรณ**

จันทร์พนิต สุระศิลป์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก (หลักสูตรนานาชาติ) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และแนวคิด CIPP Model การวิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย 1) นิสิตปัจจุบัน 2) มหาบัณฑิต 3) อาจารย์ประจำหลักสูตร/ ผู้สอน และ 4) ผู้ใช้มหาบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบรายการ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรได้มาตรฐาน สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนผลการประเมินตามแนวคิด CIPP Model ได้แก่ 1) ด้านบริบทของหลักสูตร นิสิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.37) สอดคล้องกับอาจารย์ผู้สอน คือวัตถุประสงค์ แผนการจัดการศึกษา เนื้อหารายวิชามีความเหมาะสม สอดคล้อง หลักสูตรมีความทันสมัย แต่ยังคงปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น 2) ด้านปัจจัยนำเข้า นิสิตมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.20) เช่นเดียวกับกับอาจารย์ผู้สอน คือ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สิ่งสนับสนุนต่างๆ มีความเพียงพอ เหมาะสม การปรับพื้นฐานทักษะการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็น และอาจารย์ผู้สอนมีคุณภาพ แต่ควรเพิ่มทรัพยากรสารสนเทศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้น 3) ด้านกระบวนการ อาจารย์ประจำหลักสูตรมีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และนิสิตมี

* เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ภาควิชาบัณฑิตศึกษานานาชาติการพัฒนาศึกษาปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** คณาจารย์ ภาควิชาบัณฑิตศึกษานานาชาติการพัฒนาศึกษาปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.41 และ 4.35 ตามลำดับ) โดยนิสิตต้องการเรียนเสริมด้านทักษะภาษาอังกฤษ ส่วนผู้สอนได้สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม สร้างพื้นฐานและผ่านเกณฑ์มาตรฐานเป็นที่ยอมรับและการสอนเสริมตามศักยภาพของผู้เรียน 4) ด้านผลผลิต นิสิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะที่ได้พัฒนา และผู้ใช้มหาลัยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.40 และ 4.33 ตามลำดับ) โดยนิสิตมีความคิดเห็นว่า รายวิชาที่เรียนตามหลักสูตรเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ ประสพการณ์จากการเรียน การวิจัยและทักษะภาษาอังกฤษนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก

Abstract

This study aimed to evaluate the Master of Education Program in Teaching English as a Global Language (International Program), Revised Curriculum 2011, Department of International Graduate Studies in Human Resource Development, Faculty of Education, Burapha University based on Thailand Qualification Framework for Higher Education, the Internal Quality Assurance and CIPP model. Qualitative and quantitative approaches were used in this study. The informants included subjects of 1) current students, 2) graduated students, 3) lecturers, and 4) the supervisors of graduated students employed at their workplace. The research instruments were questionnaires, interview questions, and checklists. The data were analyzed by using percentage, mean, and content analysis.

The findings: The program was found having met the Thailand Qualification Framework for Higher Education and the Internal Quality Assurance. The evaluation of the program based on CIPP model: 1) Context: students were satisfied with the context of the program at a higher level ($\bar{x}=4.37$), which was agreed to the lecturers' opinions, the context of the program was found appropriate, adequate, and updated. However, it still needs improvement to be timely with new changing situations. 2) Inputs: students were satisfied with the inputs of program at a higher level ($\bar{x}=4.20$), which was agreed to the lecturers' opinions in the learning atmosphere and resources were appropriate and adequate; students and selection process were employed among students with different in basic levels of knowledge and skills; and lecturers were of high quality and competency. Still, learning resources need to be added especially textbooks in relative fields of study. 3) Process: both lecturers' and students' satisfaction towards the program were found at a higher level ($\bar{x}=4.41$) and ($\bar{x}=4.35$), respectively, which agreed to the opinions that students need extra classes for developing English language skills. Meanwhile, lecturers also taught by using cooperative learning, leading the students to the acceptable and fully developed competencies. 4) Outcome: both students and graduate users were found being satisfied with graduates' desirable characteristics at a highest level ($\bar{x}=4.40$) and ($\bar{x}=4.33$), respectively. The students and the lecturers

agreed to the opinions that courses provided in the program were appropriate and having met the objectives; learning and researching experiences were useful and applicable in working career; English language skills were developed appropriately and were also relevant for work performance.

Keywords: Evaluation of the Program Master of Education Program Teaching English as a Global Language

บทนำ

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก (Master of Education in Teaching English as a Global Language) (หลักสูตรนานาชาติ) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554). ได้ปรับปรุงจากหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาอื่น (Master of Education in Teaching English as a Second or Other Language) หลักสูตรนานาชาติ พ.ศ. 2547 หลักสูตรฉบับปรับปรุงนี้ได้เริ่มดำเนินการจัดการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ระหว่างการจัดการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียนได้มีการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ระดับรายวิชามาโดยตลอดตามบริบทของภาษาอังกฤษที่ได้เปลี่ยนแปลงไป (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558; Crystal, 2003).

ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2559 ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านอีก 9 ประเทศ ได้เข้าร่วมเป็นประชาคมอาเซียน ทำให้ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่ออาชีพครู/อาจารย์สอนภาษาอังกฤษ อันเป็นผลมาจากการที่ได้มีการประกาศให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางและภาษาใช้งานของประชาคมอาเซียน (Kirkpatrick, 2010) ดังนั้นความมีประสิทธิภาพของหลักสูตรจึงเป็นภาพสะท้อนโดยตรงของความพยายามที่จะทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายทางด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการมีทักษะในการสื่อสารติดต่อกับประเทศอื่นๆ และ

ประเทศเพื่อนบ้าน จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ครู/อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนบัณฑิตที่คาดหวังว่าจะปฏิบัติงานในวิชาชีพนี้ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ มีความตื่นตัว ตระหนักในความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษ สนใจสมัครเข้ามาศึกษาต่อมากขึ้น (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558).

จากเหตุผลของการที่ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตรมาแล้วผนวกกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อันเนื่องมาจากการเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรดังกล่าวตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเพื่อพร้อมใช้ในปีการศึกษา 2560 ซึ่งในการประเมินหลักสูตรนี้ ถือเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรและการบริหารจัดการหลักสูตรนั้นได้ผลตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพียงใด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2553; มาเรียม นิลพันธุ์, 2553) โดยได้นำแนวคิดโมเดล CIPP ของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และคณะ (1971 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2553) สำหรับการประเมินบริบท (Context-C) ปัจจัยนำเข้า (Input-I) กระบวนการ (Process-P) และผลผลิต (Product-P) ของหลักสูตร ซึ่งแนวคิดนี้สต๊ฟเฟิลบีมได้พัฒนาทฤษฎีการประเมิน จนเป็นที่ยอมรับ (จักขวัชร ศิริวรรณ, 2555) และยังสามารถเพื่อช่วยผู้บริหารหลักสูตรในการตัดสินใจเกี่ยวกับ

การวางแผน การกำหนดโครงสร้าง การนำหลักสูตรไปใช้จริง และการตัดสินใจเกี่ยวกับการทบทวนหลักสูตร มุ่งเน้นการได้ข้อมูลย้อนกลับ ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ สามารถพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้ตอบสนองกับความต้องการของประเทศและประชาคมโลกในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในมิติต่างๆ ได้แก่

1. การประเมินความสอดคล้องตามตัวบ่งชี้ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Quality Framework for Higher Education: TQF) (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สกอ., 2553).
2. การประเมินความสอดคล้องตามตัวบ่งชี้ของกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (Internal Quality Assurance: IQA) (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สกอ., 2558).
3. การประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรตามกรอบ CIPP Model (Stufflebeam, 2003; Stufflebeam & Shinkfield, 1990).

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบระดับประสิทธิภาพของหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก และยังได้ประเมินความสอดคล้องตามตัวบ่งชี้ของกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติอีกด้วย

2. สามารถนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรทั้งในปัจจุบันและอนาคตให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและการดำเนินการ

3. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนิสิตปัจจุบัน คิษย์เก่า คณาจารย์ บุคลากร และผู้ใช้มหาบัณฑิต ได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรด้วย ตลอดจนทำให้เกิดความคุ้นเคย รับรู้ และยอมรับในหลักสูตรต่อผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ใช้บัณฑิต ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและทำให้หลักสูตรเป็นที่ยอมรับและรู้จักกว้างขวางมากขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัยด้านประเด็นในการวิจัยและวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินแบบผสมผสาน (Mixed methods evaluation) (Creswell & Plano Clark, 2007). โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพไปพร้อมๆ กัน แล้ววิเคราะห์ผลและแปลผลเพื่อการยืนยัน และขยายความซึ่งกันและกัน

2. ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นประชากรและผู้ให้ข้อมูล มีดังนี้

2.1 ประชากร (Populations) สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วย 1) นิสิตปัจจุบันที่ศึกษาตามหลักสูตร 2) อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 คน และ 3) ผู้บริหารหน่วยงานสถานศึกษา/ องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนที่มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้ว จำนวน 3 คน

2.2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย 1) นิสิตปัจจุบันที่ศึกษาตามหลักสูตร จำนวน 3 รุ่นๆ ละ 2 คน รวมจำนวน 6 คน 2) มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและกำลังทำงานในสถานศึกษา/ องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน จำนวน 3 คน และ 3) คณาจารย์ที่สอนในหลักสูตร จำนวน 6 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 15 คน

ในส่วนของผู้บริหารหน่วยงานสถานศึกษา/ องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนที่มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วนั้น เนื่องจากนิสิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 ล้วนเป็นนิสิตต่างชาติได้เดินทางกลับไปปฏิบัติงาน ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศโอมาน จึงเป็นข้อจำกัดด้านระยะทางและภาษาทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ได้

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดการประเมินของ CIPP Model (Stufflebeam, 2003; Stufflebeam & Shinkfield, 1990). และตัวบ่งชี้ตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (IQA) (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สกอ., 2558) และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สกอ., 2553).

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วนด้วยกันเพื่อใช้สำหรับเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ

1) แบบสอบถาม สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร นิสิตที่กำลังศึกษาและผู้ใช้มหาบัณฑิต ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และ

แปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 45) โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามทั้งหมดได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามที่ใช้ในงานประกันคุณภาพการศึกษาพัฒนาโดยมหาวิทยาลัยบูรพา (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557)

2) แบบตรวจสอบรายการ (Check list) เพื่อตรวจสอบกระบวนการทำงานและเอกสารเชิงประจักษ์ตามกรอบ TQF และ IQA

3.1.2 สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) การตรวจสอบและวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2. ขั้นตอนวิธีการในการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจะดำเนินไปพร้อมๆ กัน ดังรายละเอียด ดังนี้

2.1 การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย ส่งถึงกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปัจจุบัน มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้ว อาจารย์ประจำหลักสูตร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคณะผู้วิจัย สำหรับนิสิตปัจจุบัน มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วบางส่วนใช้วิธีการส่งทางไปรษณีย์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และใช้แบบตรวจสอบรายการเพื่อเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ ในตัวบ่งชี้ตามกรอบการ

ประเมินของการประกันคุณภาพภายใน และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรแห่งชาติระดับอุดมศึกษา

2.2 การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured) และการสังเคราะห์เอกสาร (Document analysis) เก็บรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่างๆ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการนับจากการตรวจสอบตามรายการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ตารางที่ 1 ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษาที่		
	1	2	3
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวน การดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓
2. มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ	✓	✓	✓
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้า มี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่าง น้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมิน ผลการเรียนรู้จากผล การประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว	✓	✓	✓
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓
9. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	✓	✓	✓

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินตามกรอบ TQF

หลักสูตรได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิโดยผ่านเกณฑ์ประเมินตัวบ่งชี้บังคับ และมีจำนวน ตัวบ่งชี้ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมายไม่น้อยกว่า 80 % ของตัวบ่งชี้รวม รวมทั้งสิ้น 12 ตัวบ่งชี้จากจำนวนรวม 12 ตัว คิดเป็นร้อยละ 100 สรุปได้ว่าหลักสูตรมีมาตรฐานและ สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษาที่		
	1	2	3
11. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/มหาบัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0	-	✓	✓
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิตที่มีต่อมหาบัณฑิตใหม่เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0	-	-	✓
รวมตัวบ่งชี้ (ข้อ) ในแต่ละปี	9	10	12

2. ผลการประเมินตามกรอบ IQA

หลักสูตรได้แสดงผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ทุกข้อ

ตารางที่ 2 ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

IQA	เกณฑ์การประเมิน	เป็นไปตามเกณฑ์
1	1.1 การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด โดย สกอ.	✓
2	2.1 คุณภาพมหาบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	✓
	2.2 ผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา	✓
3	3.1 การรับนิสิต	✓
	3.2 การส่งเสริมและพัฒนานิสิต	✓
	3.3 ผลที่เกิดกับนิสิต	✓
4	4.1 การบริหารพัฒนาอาจารย์	✓
	4.2 คุณภาพอาจารย์	✓
	4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์	✓
5	5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร	✓
	5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	✓
	5.3 การประเมินผู้เรียน	✓
	5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	✓
6	6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	✓

3. ผลการประเมินตามแนวคิด CIPP Model

3.1 บริบทของหลักสูตร (Context) นิสิตมีความพึงพอใจต่อบริบทของหลักสูตรอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.37) ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) แผนการจัดการศึกษา 3) ความทันสมัยของหลักสูตร และ 4) เนื้อหารายวิชา และได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่า ควรเพิ่มรายวิชาเรียนที่หลากหลายเพื่อให้นิสิตมีโอกาสได้เลือกเรียน ต้องการสำเร็จการศึกษาปริญญาโทและได้ประกอบวิชาชีพครูด้วย หลักสูตรการเรียนการสอนมีความน่าสนใจและเหมาะสมกับยุคสมัย ในส่วนของอาจารย์ผู้สอนสรุปความเห็นได้ว่า เนื้อหาของรายวิชาที่สอนมีความเหมาะสม ทันสมัยกับหลักสูตร แต่ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ปรับเปลี่ยนเนื้อหาบางส่วนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น และควรเพิ่มเติมผลงานการวิจัยหรือแนวปฏิบัติใหม่ที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ/วิชาชีพ ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตัวเองตามศักยภาพ

3.2 ปัจจัยนำเข้า (Input) นิสิตมีความพึงพอใจต่อยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.20) ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สิ่งสนับสนุนต่างๆ ได้แก่ อาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ 2) นิสิตและกระบวนการคัดเลือกนิสิต และ 3) อาจารย์ผู้สอน และจากข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสรุปได้ว่า ควรสร้างความเข้าใจกับนิสิตในเรื่องระบบการเรียนของบัณฑิตศึกษา หัวข้อการทำวิจัย การปรับตัว สอนเสริมเพิ่มเติมเกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษ และการสืบค้นสารสนเทศที่จำเป็นต่อการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา แนะนำหนังสือที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขาวิชา เข้าสำนักหอสมุดเพิ่มเติม ในส่วนของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าประเด็นสำคัญของนิสิตคือความแตกต่างหลากหลายในระดับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากผู้เรียนมีทั้งเจ้าของภาษา นิสิตไทย นิสิตจีน และนิสิตในภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะปัญหาด้านการอ่านและการเขียนเชิงวิชาการ ขาดทักษะ

การเรียนรู้ด้วยตนเอง ความคิดเห็นที่ใช้การคิดวิเคราะห์ และอ้างอิงจากทฤษฎีความรู้ และประสบการณ์สอนในชั้นเรียนที่มีแตกต่างกันออกไป

3.3 กระบวนการ (Process) อาจารย์ประจำหลักสูตรมีความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.41) และได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังต่อไปนี้ 1) ได้ปลูกฝังให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะพึ่งพาตนเอง หาข้อมูลจากแหล่งความรู้และช่วยเหลือกันในการทำงานกลุ่ม 2) ได้จัดกลุ่มการเรียนรู้เฉพาะเพื่อทำกิจกรรมทางภาษาเป็นประโยชน์ แต่ไม่สามารถทำได้ต่อเนื่องเพราะเวลาการจัดการศึกษาเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ไม่เพียงพอ 3) ผู้เรียนควรได้ฝึกเขียนและอ่านอย่างต่อเนื่องเป็นกิจวัตร 4) ได้เปิดโอกาสและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้นในทุกทักษะ โดยอธิบายจุดประสงค์ของรายวิชา และสิ่งที่ผู้สอนคาดหวังให้ชัดเจน 5) ได้สอนทบทวนเพื่อสร้างพื้นฐานที่ถูกต้อง กำหนดงานหลักที่เหมือนกันและงานเสริมตามความสนใจ และให้ผู้เรียนเขียนข้อมูลย้อนกลับเพื่อสะท้อนความสามารถในการเขียนของแต่ละคน อาจารย์เลือกใช้สื่อการสอนให้ได้ประโยชน์ในการสอนมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตระหนัก นำไปใช้ ทดลอง ปฏิบัติ และนำทฤษฎีสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องได้ในส่วนนิสิตมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.35) โดยได้ให้ความคิดเห็นว่า การจัดกลุ่มเรียนเสริมภาษาอังกฤษทำให้ฝึกอ่าน ฟัง และพูดทำให้มั่นใจและภาษาดีขึ้น การจัดผู้สอนมากกว่า 1 คน ใน 1 รายวิชาอาจเกิดการสอนเนื้อหาที่ซ้ำซ้อน บางรายวิชาควรศึกษาพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเพื่อจัดเนื้อหาให้เหมาะสม และควรสอนแบบผู้ใหญ่ ต้องการให้เพิ่มรายวิชาเรียนที่หลากหลายให้ได้เลือกศึกษา ควรรักษามาตรฐานของรายวิชาไว้ ไม่ควรปรับลงตามผู้เรียน มีความพึงพอใจในสิ่งที่ได้รับการสอน การฝึกปฏิบัติ และการแบ่งปัน รูปแบบการสอน

วิธีการสอน มีประโยชน์ ได้มุมมองและแนวคิดที่แตกต่าง สามารถนำมาปรับใช้ได้ มีบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเอง มีความช่วยเหลือและคำแนะนำตลอด

3.4 ผลผลิต (Product) นิสิตมีความพึงพอใจ ต่อด้านผลผลิต เรื่องคุณลักษณะของนิสิตที่ได้รับการ พัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด (เฉลี่ย 4.40) และได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรภายหลังสำเร็จการศึกษา ดังนี้ 1) รายวิชาที่เรียนตามหลักสูตรเหมาะสม ตรงตาม วัตถุประสงค์ 2) ประสบการณ์จากการศึกษานำมาปรับ ใช้ในการทำงานได้ 3) ได้ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษซึ่ง จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งมีความคาดหวัง จะได้รับใบประกอบวิชาชีพครูตามหลักสูตร ส่วนผู้ซึ่งมหา บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อมหาบัณฑิตใหม่อยู่ในระดับ มาก (เฉลี่ย 4.33) อาจารย์ผู้สอนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับผลที่เกิดหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน สรุปได้ว่า 1) ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษของนิสิต ค่อยๆ ดีขึ้น แต่ทักษะการเขียนยังต้องปรับปรุง 2) ความ สามารถในการนำเสนอพัฒนาขึ้นแต่ยังต้องปรับปรุงบ้าง 3) พฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การแสดง ความคิดเห็นอย่างมีวิจารณ์ญาณของผู้เรียนเปลี่ยนไปใน ทางที่ดีขึ้น 4) ความเข้าใจเนื้อหากระบวนการวิจัย ผล ของการทดลองด้านการสอนและวิจัยด้านการสอน การ วัดและประเมินผลมีความก้าวหน้าในระดับที่รับได้ตาม วัตถุประสงค์รายวิชา 5) มีความรู้ความเข้าใจในบริบท การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมากขึ้น โดยในภาพรวมผู้เรียนทุกคนมีพัฒนาการดีขึ้นทั้งหมด สามารถนำทฤษฎีที่ถ่ายทอดสู่การปฏิบัติได้แต่แตกต่างกัน ไปในแต่ละทักษะและวัตถุประสงค์ของนิสิตแต่ละคน

4. ข้อคิดเห็นอื่นๆ ในการปรับปรุงหลักสูตร ในอนาคต

4.1 ข้อคิดเห็นจากนิสิต มีดังนี้ 1) ต้องการ ความช่วยเหลือในการให้ความรู้หรือประสบการณ์เพิ่ม เต็มเรื่องการเรียนรู้แบบพึ่งพาตนเอง การวิพากษ์วิจารณ์

และการเรียนแบบผู้ใหญ่ แต่ในขณะที่เดียวกันก็อยากให้อาจารย์เคร่งครัดเรื่องการอ่านมากขึ้น 2) ต้องการการแนะนำทั้งด้านภาษาและการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน และ 3) ต้องการหนังสือที่ใช้ค้นคว้าในสำนักหอสมุดและกลุ่มพูดคุยแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ

4.2 ข้อคิดเห็นจากอาจารย์ผู้สอน มีดังนี้

1) ควรมีการประชุมตกลงกันอย่างเป็นทางการระหว่างผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ที่ต่อเนื่องกันในหลักสูตร ให้กำหนดการเขียนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลทุกรายวิชา และให้ปริมาณการเขียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทวีความซับซ้อนตามกลวิธีการเขียน จำลองตามรูปแบบของการเขียนวิทยานิพนธ์ เพื่อให้เป็นการฝึกฝนในระยะเวลาที่มีอยู่ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเขียน ได้รับการติชมและช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม ก่อนการทำวิจัยและรายงานผลตามรูปแบบเล่มวิทยานิพนธ์ 2) ควรปรับความทันสมัยของบางรายวิชา และการเรียงโครงสร้างของหลักสูตรเพื่อฝึกผู้เรียนให้อ่านและเขียนได้ดียิ่งขึ้น ควรเชื่อมโยง ลำดับรายวิชาตลอดหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3) ควรเปิดรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนที่มีความรู้ไม่เท่ากันและจำเป็นต้องพัฒนาในทักษะที่ต่างกัน โดยจัดสอบระดับความรู้ภาษาอังกฤษก่อนเข้าเรียน ตลอดจนเปิดสอนในรายวิชาที่สำคัญต่อวิชาชีพให้นิสิตได้ศึกษาด้วย และ 4) ควรเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นการเตรียมผู้เรียนที่จะต้องไปเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษจริงๆ เมื่อสำเร็จการศึกษา

อภิปรายผล

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยประเมินหลักสูตร ได้พิจารณาประเด็นความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF) และกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (QA) และประสิทธิภาพ

ของหลักสูตรโดยใช้รูปแบบ CIPP Model เป็นหลักดังต่อไปนี้

1. ด้านความสอดคล้อง หลักสูตรมีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยมีผลการดำเนินการตามมาตรฐานและเป็นไปตามเกณฑ์ทุกข้อ

2. ด้านประสิทธิภาพของหลักสูตร อภิปรายผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยใช้รูปแบบ CIPP Model ดังนี้

2.1 บริบทของหลักสูตร (Context)

ความคิดเห็นของนิสิตด้านบริบทของหลักสูตรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.37) ประกอบกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน แสดงว่า 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) แผนการจัดการศึกษา 3) ความทันสมัยของหลักสูตร และ 4) เนื้อหารายวิชา มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีองค์ประกอบของรายวิชาเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและแนวคิดของปรัชญาของหลักสูตร มีความทันสมัย เป็นไปตามความต้องการของสังคม ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละกลุ่มโดยให้คงมาตรฐานของรายวิชาไว้ ควรเพิ่มเติมผลงานการวิจัยหรือแนวปฏิบัติใหม่ที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ/ วิชาชีพ ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตัวเองตามศักยภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก

2.2 ปัจจัยนำเข้า (Input) ความคิดเห็นของนิสิตด้านปัจจัยนำเข้ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.20) ประกอบกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนแสดงว่า 1) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สิ่งสนับสนุนต่างๆ ได้แก่ อาคารสถานที่ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ 2) นิสิต กระบวนการคัดเลือกนิสิต และ 3) อาจารย์ผู้สอน มีความเพียงพอ เหมาะสม แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาด้านผู้เรียน

ควรเตรียมความพร้อมปรับพื้นฐานและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนของบัณฑิตศึกษา กระบวนการทำวิจัย การสอนเสริมเพิ่มเติมเกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะการคิดวิเคราะห์และอ้างอิงจากทฤษฎีความรู้ และการสืบค้นสารสนเทศที่จำเป็นต่อการเรียนระดับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของครรชิต ทะกอง (2551) ซึ่งได้การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่าปัญหาสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี คือ ทักษะภาษาอังกฤษของบัณฑิต ทั้งการพูด การอ่านและการเขียนไม่ดีพอ และศิริพรรณ บุญถึง (2556) ได้ศึกษาประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง (หลักสูตรนานาชาติ) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่านิสิตไทยเห็นว่าหนังสือและเอกสารการสอนไม่ครอบคลุม ไม่ทันสมัย และงานที่ได้รับมอบหมายไม่เหมาะสมกับทักษะของแต่ละคน นอกจากนี้ พิชญานี หลวงจันทร์ (2557) ยังได้ศึกษา Factors Facilitating and Hindering the Completion of a Student's Thesis/ IS for the Master of Education in Teaching English as a Second Language Program (M.Ed. TESL) at Burapha University พบว่าปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จการศึกษา คือ ด้านผู้เรียน (วิชาการ) ประกอบด้วย 1) การได้รับการอบรมและเตรียมความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์หรืองานค้นคว้าอิสระ 2) การมีทักษะที่ดีในการอ่านภาษาอังกฤษ 3) การมีทักษะที่ดีในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ 4) การมีความรู้ในการวิชาที่ศึกษา และ 5) การมีพื้นฐานความรู้ด้านการวิจัยที่ดี ดังนั้น การเตรียมความพร้อมผู้เรียนในด้านทักษะภาษาอังกฤษและความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยจึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรคำนึงถึงอันดับต้นๆ

2.3 กระบวนการ (Process) มุมมองของอาจารย์ประจำหลักสูตรต่อกระบวนการบริหารหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความพึงพอใจอยู่

ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.41) ประกอบกับความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้สอน แสดงว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอน ในมีความเหมาะสม อาจารย์มีวิธีการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งใน การให้ความรู้ในชั้นเรียน การสอนเสริม การคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะด้านภาษา และทักษะต่างๆ ที่จำเป็นตามความสนใจและความสามารถของแต่ละคน ส่วนมุมมองของนิสิตต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก (เฉลี่ย 4.35) เช่นกัน ประกอบกับความคิดเห็นของ นิสิต แสดงว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความ เหมาะสม นิสิตจึงพอใจกับการจัดกลุ่มเรียนเสริมภาษาอังกฤษ แต่ควรคำนึงถึงการจัดผู้สอนหลายคนในรายวิชา ไม่ให้เกิดการสอนเนื้อหาที่ซ้ำซ้อน และด้วยความที่ผู้เรียน มีพื้นฐานความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษที่หลากหลาย อาจารย์อาจจำเป็นต้องมีการประเมินผู้เรียนก่อน เพื่อ ปรับเปลี่ยนเนื้อหาและกลยุทธ์การสอนให้เหมาะสมใน แต่ละกลุ่ม แต่ยังคงต้องรักษามาตรฐานที่ดีไว้ สอดคล้อง กับงานวิจัยของจันทิมา เย็นสุขใจ (2548) ได้ทำการ ประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประสาธ วิทยาศาสตร (หลักสูตรนานาชาติ) มีข้อคิดเห็นว่าการ จัดการเรียนการสอน การประเมินผล วิธีการจัดการเรียน การสอน เนื้อหารายวิชานั้น ควรมีการประเมินรายวิชา เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ควร มีการพิจารณาเนื้อหาแต่ละรายวิชาเพื่อลดความซ้ำซ้อน

2.4 ผลผลิต (Product) ความคิดเห็นของ นิสิตต่อด้านผลผลิต เรื่องคุณลักษณะของนิสิต ที่ได้รับการ พัฒนา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.40) ประกอบกับความคิดเห็นของนิสิต แสดงว่าคุณลักษณะ ของนิสิตมีความเหมาะสม รายวิชาที่เรียนตามหลักสูตร เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ สามารถนำไปประสพการณ์ จากการศึกษาไปปรับใช้ในการทำงานได้ และได้พัฒนา ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน อย่างเพียงพอ ความคิดเห็นของผู้ใช้มหาบัณฑิตมีความ

พึงพอใจต่อมหาบัณฑิตใหม่ อยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.33) สอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับผลที่ เกิดหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน แสดงถึงความสามารถ ของนิสิตที่มีพัฒนาการดีขึ้นทั้งหมดแต่แตกต่างกันไปใน แต่ละทักษะ ได้แก่ การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ความ สามารถในการนำเสนอ พฤติกรรมและการมีส่วนร่วมใน ชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นอย่างมีวิจารณ์ญาณ ความ เข้าใจเนื้อหากระบวนการวิจัย ความรู้ความเข้าใจใน บริบทการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยและ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1.1 การวิจัยครั้งนี้ประเมินหลักสูตรในระยะที่ ใช้หลักสูตรเป็นปีที่ 3 จึงควรมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นถึงแนวโน้มและทิศทางการพัฒนาหลักสูตรที่ ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

1.2 ควรสอบถามความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วน เสียทุกภาคส่วนให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เช่น ผู้ใช้นิสิต ปัจจุบันกรณีที่นิสิตศึกษาและทำงานไปด้วย ผู้ใช้มหา บัณฑิตหากสามารถตัดข้อจำกัดกรณีอยู่ต่างประเทศได้ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้มุมมองระดับนโยบาย ทิศทาง แนวโน้มของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตร

ในภาพรวมนิสิตและอาจารย์มีความพึงพอใจใน ด้านต่างๆ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ทั้งนี้สิ่งที่ควร ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง คือสิ่งที่จะทำให้ นิสิตได้เรียนรู้ตาม ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมากที่สุด อันได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การลำดับการสอนใน รายวิชาต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการบูรณาการ ร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชา และ

เมื่อพิจารณาข้อคิดเห็นจากอาจารย์และนิสิต สรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

2.1 ควรให้ความรู้หรือประสบการณ์เพิ่มเติม เรื่องการเรียนแบบพึ่งพาตนเอง การวิพากษ์วิจารณ์ การเรียนแบบผู้ใหญ่ และกระบวนการทำวิจัย โดยอาจจัดในรูปแบบโครงการเสริม หรือบูรณาการเข้ากับรายวิชา เช่นเดียวกับ ชูศักดิ์ เอกเพชร (2548) ได้ประเมินหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา พบว่าควรกำหนดแนวทางการทำวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจน จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องเป็นระยะ ทั้งก่อน นำเสนอหัวข้อ ขณะทำวิทยานิพนธ์ และการนำเสนอผลการวิจัยของนักศึกษา

2.2 จัดหาหนังสือที่ใช้ค้นคว้าในสำนักหอสมุด สร้างทักษะการสืบค้นข้อมูล สารสนเทศจากฐานข้อมูลที่จำเป็นในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา เช่น e-book e-database ข้อมูลออนไลน์ต่างๆ และสร้างบรรยากาศ การพูดคุยแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ

2.3 ควรมีการประชุมตกลงกันอย่างเป็นทางการ ระหว่างผู้สอนในรายวิชาต่างๆ ที่ต่อเนื่องกันในหลักสูตร ให้กำหนดการเขียนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลทุกรายวิชา และให้ปริมาณการเขียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทวีความซับซ้อนตามกลวิธีการเขียน จำลองตามรูปแบบของการเขียนวิทยานิพนธ์ เพื่อให้เป็นการฝึกฝนในระยะเวลาที่มีอยู่ ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเขียน ได้รับการติชมและช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม ก่อนการทำวิจัยและรายงานผลตามรูปแบบเล่มวิทยานิพนธ์

2.4 การพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ ควรเปิดรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากันและจำเป็นต้องพัฒนาในทักษะที่ต่างกัน โดยจัดสอบระดับความรู้ภาษาอังกฤษก่อนเข้าเรียน หรือสอนเสริมตามความเหมาะสม

2.5 ควรให้ผู้เรียนเลือกรายวิชาเลือกได้ตามความสนใจ ตามพื้นฐานและความต้องการของกลุ่มผู้เรียนส่วนใหญ่ หากมีกลุ่มผู้เรียนที่จำนวนมากพอ

2.6 ด้านอาจารย์ผู้สอน การจัดอาจารย์ผู้สอนที่มากกว่า 1 คนใน 1 รายวิชา ควรจัดสรรเนื้อหาให้ชัดเจน ครอบคลุม และควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ผู้สอนเพื่อลดความซ้ำซ้อนในเนื้อหา อาจารย์ผู้สอนควรมีการพูดคุย อภิปรายผลภายหลังเสร็จสิ้นการสอนในแต่ละรายวิชาในรายละเอียดเพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานที่เพียงพอต่อการพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาวิชา ในภาคเรียนต่อไป และควรมีการเชิญวิทยากรบรรยายพิเศษ อาจารย์จากต่างประเทศ (Visiting Professor) เพื่อให้นิสิตได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่หลากหลาย และส่งเสริมความเป็นหลักสูตรนานาชาติมากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร

นอกจากข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรแล้ว ยังพบว่าข้อคิดเห็นจากอาจารย์และนิสิต ยังมีประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการการพัฒนา/ ปรับปรุงหลักสูตร ดังนี้

3.1 ควรปรับความทันสมัยของบางรายวิชา

3.2 ควรเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อเป็นการเตรียมผู้เรียนที่จะต้องไปเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษจริงๆ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

3.3 ควรพัฒนาหลักสูตรให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถได้ไปประกอบวิชาชีพครูได้อีกด้วย

3.4 ควรเปิดรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกพัฒนาทักษะด้านภาษาภาษาอังกฤษ

3.5 ควรเปิดรายวิชาใหม่ๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพของผู้เรียนในสถานการณ์โลกปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- ครรรชิต ทะกอง. (2551). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร. เข้าถึงจาก <http://www.nuic.nu.ac.th/Upload/File/researches/thanKorMun/51-2.pdf>
- จักษวัชร ศิริวรรณ. (2555). ตัวแบบการประเมินโครงการ : ตัวแบบซีป (CIPP Model). เข้าถึงจาก <https://www.gotoknow.org/posts/440828>
- จันทิมา เย็นสุขใจ. (2548). การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประสาทวิทยาศาสตร์ (หลักสูตรนานาชาติ) The Evaluation for the Master of Science program in Neurosciences.(International Program). วารสารวิชาการคณะศึกษาศาสตร์, 6(1-2-3), 81-90.
- ชูศักดิ์ เอกเพชร. (2548). ประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. เข้าถึงจาก http://e-research.sru.ac.th/?q=system/files/การประเมินหลักสูตร_ชูศักดิ์_.pdf
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2555). การประเมินโครงการ: สิ่งจำเป็นในการทำงานยุคใหม่. วารสารศึกษาศาสตร์, 23(3), 43-56.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2556). วัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินโครงการ. วารสารศึกษาศาสตร์, 24(3), 25-36.
- พิชญานี หลวงจันทร์. (2557). *Factors facilitating and hindering the completion of a students' thesis/ is for the master of education in teaching English as a second language program (M.Ed. TESL) at Burapha university*. งานค้นคว้าอิสระ, สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2554). หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก (หลักสูตรนานาชาติ) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ 2554. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2557). เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน. เข้าถึงได้จาก <http://qa.buu.ac.th/qaactivityAll.php>.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2558). รายงานการประเมินตนเอง หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก (หลักสูตรนานาชาติ) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ 2554 ปีการศึกษา 2557. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริพรรณ บุญถึง. (2556). *An evaluation of the master's degree of education in teaching English as a second language (international program) at Burapha university*. งานค้นคว้าอิสระ สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สอง, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2553). การประเมินหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. เข้าถึงจาก http://www.edu.tsu.ac.th/major/old_eva/journal/scan1.pdf

- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). *มาตรฐานการอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์
- สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557*. นนทบุรี: ภาพพิมพ์
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2007). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Crystal, D. (2003). *English as a global language* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
- Kirkpatrick, A. (2010). English as a lingua Franca in ASEAN: A multilingual model. Hongkong: Hongkong University Press.
- Stufflebeam, D. L. (2003). *The CIPP model for evaluation*. In T. Kellaghan, & D. L. Stufflebeam (Eds.), *the international handbook of educational evaluation* (pp. 31–62). Dordrecht, Holland: Kluwer.
- Stufflebeam, D. L., & Shinkfield, A. J. (1990). *Systematic evaluation*. Boston: Kluwer-Nijhoff.